

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Tıp Fakültesi Organizasyon Şeması Ve Optimizasyonu

Izmir Katip Celebi University School Of Medicine Organization Chart And Optimization

Funda İfakat TENGİZ¹ (ORCID ID: 0000-0002-8491-9190)

Mustafa ÖZMEN² (ORCID ID: 0000-0001-6795-2856)

¹İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi Anabilim Dalı

²İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları Anabilim Dalı

Anahtar Sözcükler:

Organizasyon, eğitim yönetimi, optimizasyon

Keywords:

Organization, educational management, optimization

Gönderilme Tarihi

Submitted: 25.06.2018

Kabul Tarihi

Accepted: 29.01.2019

ÖZET:

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi (İKÇÜ) Tıp Fakültesi olarak yürütülen çalışmalar çerçevesinde yönetim, idari, akademik ve eğitim yönetimi şemalarının oluşturulması ve hazırlanan bu organizasyon şemalarına göre iş akışlarının tespiti yapılması amaçlanmıştır. Fakülte bünyesinde çalışan birçok birim, kurul ve komisyon olduğu tespit edilmiş ancak bu oluşumların birbirleriyle ilişkilerinin tanımlanmamış olduğu görülmüştür. Bu kopukluk zaman zaman mükerrer iş yapılması veya işin sahiplenilmemesi risklerini beraberinde getirebilmektedir. Bu sebeple sırayla mevcut bilgilerin toplanması, elde edilen veriler doğrultusunda ilgili ekiplerle odak grup toplantılarının yapılması, odak grup toplantı sonuçlarına göre organizasyon şemalarının oluşturulması ve oluşturulan şemaların ilgili ekiplerce iş akışı yönünden değerlendirilmesi yapıldıktan sonra dekanlıkça ilan edilmesi süreci gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada

organizasyon şeması oluşturulurken izlenen adımlar model önerisi olarak sunulmuştur.

ABSTRACT:

It is aimed to establish the administrative, governance, academic and educational management schemes within the scope of the studies carried out as İzmir Katip Çelebi University (IKCU) Faculty of Medicine and to determine the work flows according to these prepared organizational schemes. It has been determined that many units, boards and commissions are working within the faculty, but their relations with each other have not been defined. This disconnection might sometimes lead to the risks of duplicate work or lack of ownership. For this reason, the process of collecting existing information in order, making focus group meetings on the basis of the obtained data, forming organizational charts according to the focus group meeting results, and posting the dean after

Makale Künye Bilgisi: Tengiz FI, Özmen M. İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Tıp Fakültesi Organizasyon Şeması Ve Optimizasyonu. Tıp Eğitimi Dnyası. 2019;18(54): 5-9

evaluating the generated charts for the related team work flow have been carried out. In this study, the steps followed for the Faculty organizational chart is presented as a model.

GİRİŞ

Optimizasyon, belirli bir eylemi gerçekleştirmek için iki veya daha fazla sayıdaki kişinin bir grup oluşturarak, bilinçli olarak gerçekleştirdikleri işbirliği sistemidir (Koç, Koç, & Kokangil, 2015). Bu sistem, belirli kısıtlamalar göz önünde bulundurulmuş azami çıktı alabilmek için yapılan çalışmaları tanımlar (Bunday, 1984). Birincil amacı işlem süresini minimize etmek, barış, verimlilik ve maksimum kaliteyle hizmet sunmak olan sistemler içinde alt-üst ilişkisinin, görev ve yetkilerin, yapılması öngörülen işlerin tanımlanmış görevler halinde düzenlenmiş olması hem hizmet veren hem de hizmet alan tarafların konforu için önemlidir (Koç, Koç, & Kokangil, 2015).

Bu nedenle kurumlar bir örgütsel yapı içinde yer alan bölümleri, organları ve bunlar arasındaki ilişkileri ve haberleşme kanallarını gösteren çizimler oluştururlar. Kurumlar birimler, yaptıkları işler, iş dağılımı, alt-üst ilişkileri, alt ve üstün görev ve sorumluluklarını içeren organizasyon şemaları oluşturmaya gayret ederler (Owens, 2004; Can, 2005).

Bu şemalar işlerin yürütülmesinde zaman yönetimi ve verimliliği organize etmede işe yararlar. İlgili kurumdaki eksik veya fazla yapılanmaları gözler önüne sererler (Owens, 2004; Can, 2005).

Literatür verilerine göre Türkiye’de fakültelerde örgütlenme şeması organizasyonuna ait optimizasyon çalışmalarının kısıtlı olduğu dikkati çekmiş olup Tıp fakültesi organizasyon şeması hazırlanarak optimizasyonunun yapılması amaçlanmıştır. İKÇÜ Tıp Fakültesi yönetim işleyişine uygun şemanın hazırlanıp

iç ve dış paydaşlarla paylaşımının sağlanması amaçlanmıştır. Bu yazıda, benzer yapılanmayı oluşturma isteğinde olan fakülteye kaynak olması için yapılan çalışmalar paylaşılmıştır.

YÖNTEM

Araştırma deseni nitel araştırma-Durum Çalışması (case study) olarak tasarlanmıştır. Araştırma alanı Tıp Fakültesi idari birimleri, kurul ve komisyonlarıdır. Katılımcılar tanımlanan işleri yapan kişilerdir. Veri toplama aracı olarak Odak grup görüşmeleri yapılmıştır. Mevcut işleyiş göz önünde bulundurulmuş idari, akademik ve eğitim yönetim birimlerinin tespitinin yapılması amacıyla Haziran-Kasım 2017 tarihleri arasında her bir birim/kurul/komisyon için ilgili kişilerle dört odak grup görüşmesi yapılarak veri toplanmıştır. Her odak grup görüşmesi 6-8 kişinin katıldığı yaklaşık bir saat süren toplantılar şeklinde gerçekleştirilmiştir. Odak grup görüşmelerine şemalarda sunulan birim/kurul/komisyonların temsilcileri katılmıştır. Bu görüşmelerde kişilerin yaptıkları işlerde kime, kimlere karşı sorumlu oldukları, yaptıkları işlerin neler olduğu, bu işlerin yapılmasındaki görev ve sorumluluklarının ne olduğu sorularına yanıt aranmıştır. Elde edilen veriler doğrudan yorumlama ve betimsel analiz yoluyla analiz edilmiştir.

BULGULAR

Odak grup görüşmeleri sonucunda elde edilen veriler dört tema altında gruplandırılmıştır. Bunlar iş dağılımı, ilişkiler, görev ve sorumluluklar olarak belirlenmiştir. Yönetim şeması oluşturulmak üzere Dekanlık yönetimi ile ilgili yapılan çalışma sonucunda Dekan, dekan yardımcıları ve fakülte sekreterinin idari görevleri ile ilgili yönetsel şema oluşturulmuştur. Eğitim yönetimi için ayrı

bir şema oluşturulmasının gerekli olmadığına yönetim ve eğitim yönetiminin ilişkiler, görev ve sorumluluklar açısından keşisen yönleri dolayısıyla tek bir şema üzerinde ifade edilmesine karar verilmiştir. Dekan başkanlığında toplanan Fakülte Kurulu ve Fakülte Yönetim Kurulu Dekanlık ile eşdeğer bir konumda şematize edilmiştir. Dekan yardımcılarının ve fakülte

sekreterinin işlerin işleyişinin aksatılmadan yürütülmesi için ağırlıklı işbölümünü gösteren yapılanmasına karar verilmiştir (şekil 1).

Şemaların yönetim organizasyonu ve işleyiş uygun olarak idari, akademik ve eğitim yönetim şeması olarak üç grupta toplanmasına karar verilmiştir.

Aşağıda bu şemalar gösterilmektedir:

Dekan, dekan yardımcıları, fakülte sekreteri, öğrenci işleri, personel işleri, yazı işleri, muhasebe işleri, akademik birimler ve eğitim kurul ve komisyonları ile ilgili mevcut çalışmalar doküman analizi yoluyla listelenmiştir. Alt-

üst ilişkileri, işler ve iş akışları göz önünde bulundurularak organizasyon şemaları çizilmiştir. Çizilen şemalar birim/kurul/komisyonun temel iş ve iş akışları göz önünde bulundurularak odak grup görüşmelerinde

tartışılmıştır. Bu görüşmelerde doğrudan Fakülte Sekreterine bağlı olarak yürütülen iş dağılımı, işlere bağlı ilişkiler, görev ve sorumluluklar

listelenmiştir. Buna göre dekanlıkça nihai idari organizasyon şeması oluşturulmuştur.

Şekil 2: İKÇÜ Tıp Fakültesi İdari Organizasyon Şeması

Şekil 3: İKÇÜ Tıp Fakültesi Akademik Organizasyon Şeması

İKÇÜ Tıp Fakültesi Temel Tıp Bilimleri bölümünde dokuz adet anabilim dalı, Dâhili Tıp Bilimleri bölümünde 17 adet anabilim dalı, Cerrahi Tıp Bilimleri bölümlerinde ise 14 adet olmak üzere toplam 40 adet anabilim dalı aktif olarak faaliyet göstermekte ve çalışmalarını sürdürmektedir.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Tıp fakülteleri eğitim yanı sıra hizmet ve araştırma yükümlülüklerini de yerine getiren kapsamlı kuruluşlardır. Eğitim hizmetlerinin öznesi geleceğin doktorları olan tıp fakültesi öğrencileridir. İnsan hayatına dokunan bir sonuca ulaşacağından tıp eğitimi özellik kazanmaktadır. Eğitimin adaletli, eşit ve nitelikli yürütülebilmesi için organizasyon şemaları, iş akışları, yönergeler, çalışma usul ve esasları önemli rol almaktadır. Eğitimin yürütücüsü öğretim üyeleri hizmet ve araştırma yükümlülüklerini müşterek olarak sürdürmektedir. Eğitim alanındaki idari işleri, ast-üst ilişkilerini, kurul ve komisyonların çalışma usul ve esaslarını tanımlamış olmak iş yükü ağır bu öğretim üyesi grubunu da rahatlatmaktadır.

Çalışma kapsamında idari ve akademik personel yaptıkları iş ve oluşturdukları ürün göz önünde bulundurularak toplantılarda bir araya gelmiş, görev ve sorumlulukları belirlenmiştir. Böylece çalışanlar arası işbirliği yollarının tespiti, iletişim ve etkileşimin artırılması sağlanmaya çalışılmıştır. İKÇÜ tıp fakültesi için organizasyon şemaları işbirliği ile oluşturulmuştur. İç ve dış paydaşlarla web sitesi aracılığıyla paylaşılmıştır.

Fakültemize ait organizasyon şemasının oluşumu birimlerin personel planlamasında yol gösterici olacağı düşünülmektedir. Organizasyon şemasında yer alan birim/kurul/komisyonlar için çalışma yönergeleri hazırlanması/güncellenmesi

ve iş akış şemalarının hazırlanması/güncellenmesi çalışmaları sürdürülmektedir.

KISITLILIKLAR

Bu çalışma bir durum çalışması olarak kurum içinde ve kurum dinamikleri gözetilerek yapılmış olup genellenebilirlik özelliği tüm nitel durum çalışmalarında olduğu gibi kısıtlıdır. Ancak bu tarz çalışmalar kurum içi etkileşim ve iletişimi olumlu yönde etkilemektedir. Tüm kısıtlılıklara rağmen, yapılacak çalışmalarda tüm paydaşların olaya katkı sunmasının sağlanması ve izlenecek yolun tarif edilmesinin önemli olduğu düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

1. Robert G. Owens. (2004). Organizational Behaviour in Education. Pearson Education, USA.
2. Halil Can. (2005). Organizasyon ve Yönetim. Siyasal Kitabevi, Ankara.
3. Filiz Koç, Gizem Gül Koç, Ali Kokangül. (2015). Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Organizasyon Şeması-Optimizasyonu ve Simülasyonu: Hazırlık Aşaması. Cukurova Medical Journal. 40(3):547-554.
4. Bunday,B.D., (1984). Basic Optimization Methods, Edward Arnold Ltd, London.